

TÁJÉKOZTATÓ A MONITORING BIZOTTSÁGOKBAN FOLYÓ MUNKÁRÓL

KÖRNYEZETI ÉS ENERGIAHATÉKONYSÁGI OPERATÍV PROGRAM PLUSZ
MONITORING BIZOTTSÁG

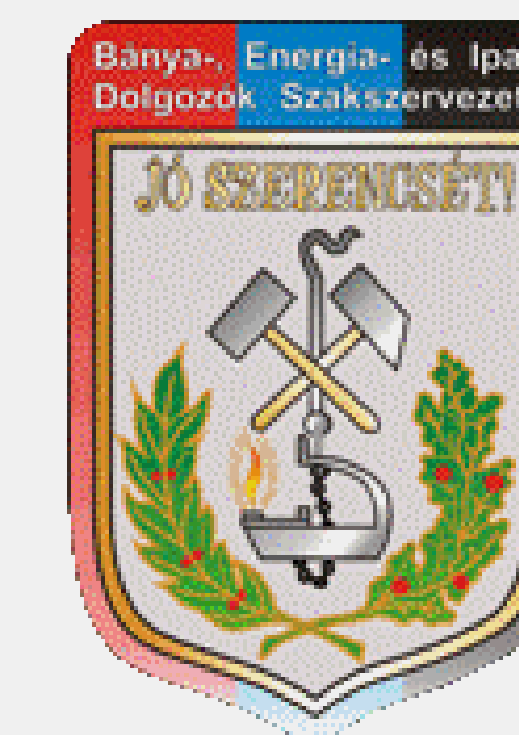
VÍZIKÖZMŰ VÁLLALATOK ENERGIAHATÉKONYSÁGI BERUHÁZÁSAINAK TÁMOGATÁSA

VOP_PLUSZ-4.1.5-24-2025-00018

A BDSZ ernyőszervezeti tevékenységének támogatása című projekt

Szabó Tibor

Budapest, 2025. október 31.

Prioritás

KEHOP Plusz 4. prioritásán (Megújuló energiagazdaság) tervezett pénzügyi eszköz termék kialakítására vonatkozó előzetes vizsgálat kiegészítése 2025.09.17.

Nagyvállalati geotermikus energia beruházások támogatása

KEHOP Plusz 4. prioritás vállalati célcsoport előzetes vizsgálat kiegészítés
Vállalati energetikai beruházások támogatási konstrukció keretében a
víziközmű vállalatok energiahatékonysági beruházásainak támogatása

Tartalomjegyzék

1. Piacelemzés

A magyarországi víziközmű szolgáltatás

A víziközmű szektor és szereplői

A víziközmű vállalatok gazdasági helyzete és környezete

A víziközmű társaságokra közvetlen hatást kifejtő gazdasági folyamatok

Célcsoport meghatározás

Az egyes szereplők pénzügyi helyzetének változása 2019 és 2023 között

A társaságok energiahatékonysági beruházási igényei

A társaságok finanszírozási lehetőségei

Belső finanszírozás

Támogatási konstrukciók

Piaci finanszírozási lehetőségek

A finanszírozási hiány megállapítása

2. A forrásnagyság és hatás igazolása

3. Termékjavaslat

4. Az OP prioritás céljaihoz való hozzájárulás

Hozzájárulás a 4. prioritás céljaihoz

Konzisztencia a KEHOP Plusz 4. prioritásának egyéb célkitűzéseivel

Konzisztencia más Operatív Programokkal és pénzügyi eszközökkel

5. Mellékletek

6. Források

Piacelemzés

- 2010-es évek elején még mintegy háromszáz víziközmű társaság működött
- Jelenleg Magyarországon 35 víziközmű vállalat van
- A legnagyobbak:
 - Fővárosi Vízművek Zrt., a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt., a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., a DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zrt., az ÉRV Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt., a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt., az ALFÖLDVÍZ Regionális Víziközmű-szolgáltató Zrt., az Északdunántúli Vízmű Zrt., a PANNON-VÍZ Regionális Önkormányzati Víziközmű-szolgáltató Zrt. és a BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.
- rezsicsökkentés (2013. évi LIV. törvény) - 2013. január 31-én számított összeg 90%-ában rögzített lakossági vízdíj.
- Nemzeti Vízművek Zrt. létrehozása 2021-ben jelentős strukturális átalakítást hozott az ágazatban. Az új szervezet célja az állami tulajdonú víziközmű-szolgáltatók integrációja és hatékonyságának növelése volt. Tagvállalatainak száma 17.

Piacelemzés

- 2024. január 1-től eltörölték a víziközmű vállalatokra kivetett közműadót
- egységes szinten rögzítették a nem lakossági felhasználók által fizetendő díjakat
- Létrehozták a Víziközmű-fejlesztési és Ellentételezési Alapot (FEA)
- valamennyi szolgáltató számára kötelezően előírták a víziközmű fenntartására fordítandó forrás mennyiséget

Piacelemzés

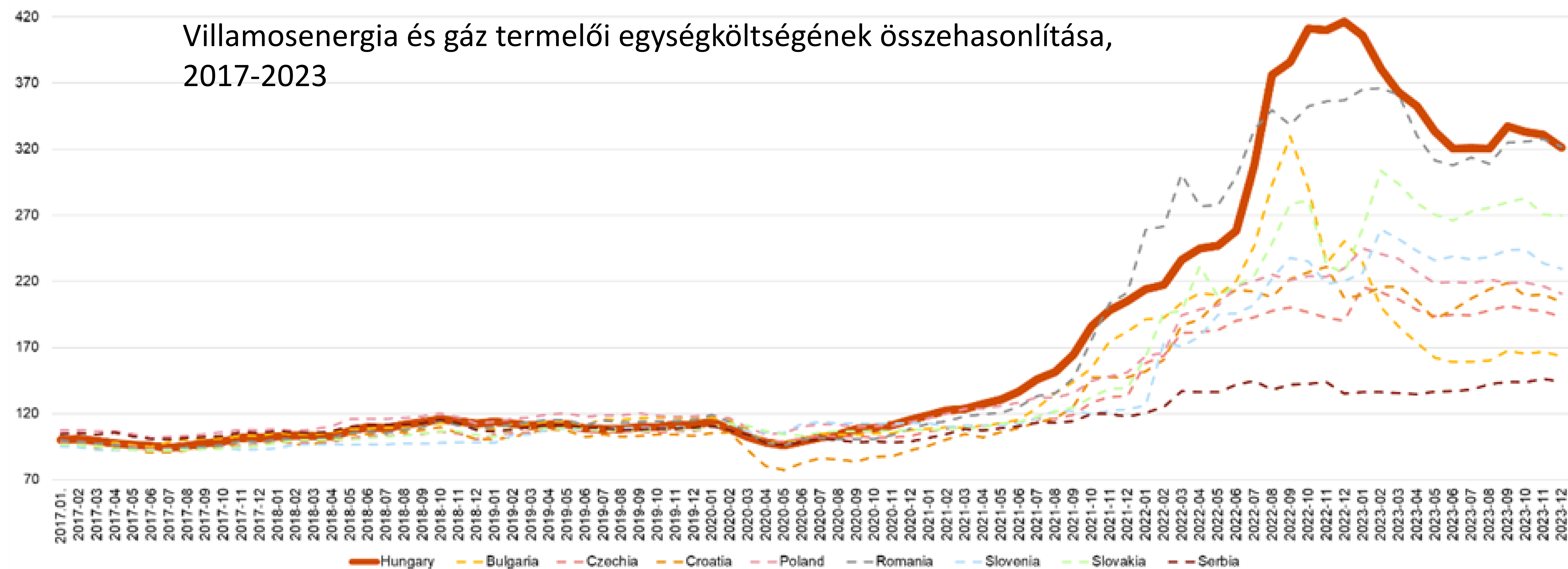
FEA-n keresztül történő be- és kifizetések, víziközmű társaságonként

Társaság	Szervezeti tagság	(Többségi) Tulajdonos	Befizető-e a FEA-ba	Negyedéves FEA egyenleg (- ha befizet) (eFt)
Alföldvíz Regionális Víziközmű-szolgáltató Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	4,463,567
Aqua Szolgáltató Kft.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Igen	(29,678)
Bácsvíz Víz- és Csatornaszolgáltató Kft.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Nem	459,325
BAJAVIZ Baja és Térsége Víz- és Csatornamű Kft.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	374,024
Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Kft.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	679,801
BARANYA-VIZ Víziközmű Szolgáltató Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	450,974
BORSODVIZ Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	689,680
DAKÓV Dabas és Környéke Vízügyi Kft.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Nem	1,004,695
Debreceni Vízmű Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Igen	(338,938)
Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Nem	617,640
Délzalai Víz- és Csatornamű Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Nem	379,416
DMRV Duna Menti Regionális Vízmű Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	2,764,476
Dunántúli Regionális Vízmű Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	4,592,199
Erd és Térsége Csatornaszolgáltató Kft.	Nem NV-s	Önkormányzatok, FCSM, Veolia	Nem	216,746
Erd és Térsége Víziközmű Kft.	Nem NV-s	Önkormányzatok, FCSM, Veolia	Nem	173,862
ERÖV Egyesült Regionális Önkormányzatok Víziközmű Kft.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	11,657
ÉRV Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	4,266,030
Északdunántúli Vízmű Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	984,478
Észak-zalai Víz- és Csatornamű Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzat	Nem	790,050
FEJERVIZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	762,143
Fővárosi Vízművek Zrt.	Nem NV-s	Főváros önkormányzata	Igen	(113,972)
Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.	Nem NV-s	Főváros önkormányzata	Igen	(3,591,731)
Heves Megyei Vízmű Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Nem	419,664
KAVIZ Kaposvári Víz- és Csatornamű Kft.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	223,433
Kiskunsági Víziközmű-Szolgáltató Kft.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	630,012
Mezőföldi Regionális Víziközmű Kft.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	862,922
MIVIZ Miskolci Vízmű Kft.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	171,241
NYÍRSEGVIZ Nyíregyháza és Térsége Víz- és Csatornamű Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzat	Nem	468,719
PANNONVIZ Regionális Önkormányzati Víziközmű Szolgáltató Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Nem	893,145
Pápai Víz- és Csatornamű Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzatok	Igen	(86,047)
Szegedi Vízmű Zrt.	Nem NV-s	Szegedi önkormányzat, Veolia	Igen	(442,167)
Soproni Vízmű Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	143,350
TETTYE Forrásház Kft.	Nem NV-s	Önkormányzat	Nem	224,596
Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.	Nemzeti Vízművek Zrt.	Állam	Nem	4,694,653
VASIVIZ Vas Megyei Víz- és Csatornamű Zrt.	Nem NV-s	Önkormányzat	Nem	691,885

Piacelemzés

A víziközmű társaságokra közvetlen hatást kifejtő gazdasági folyamatok

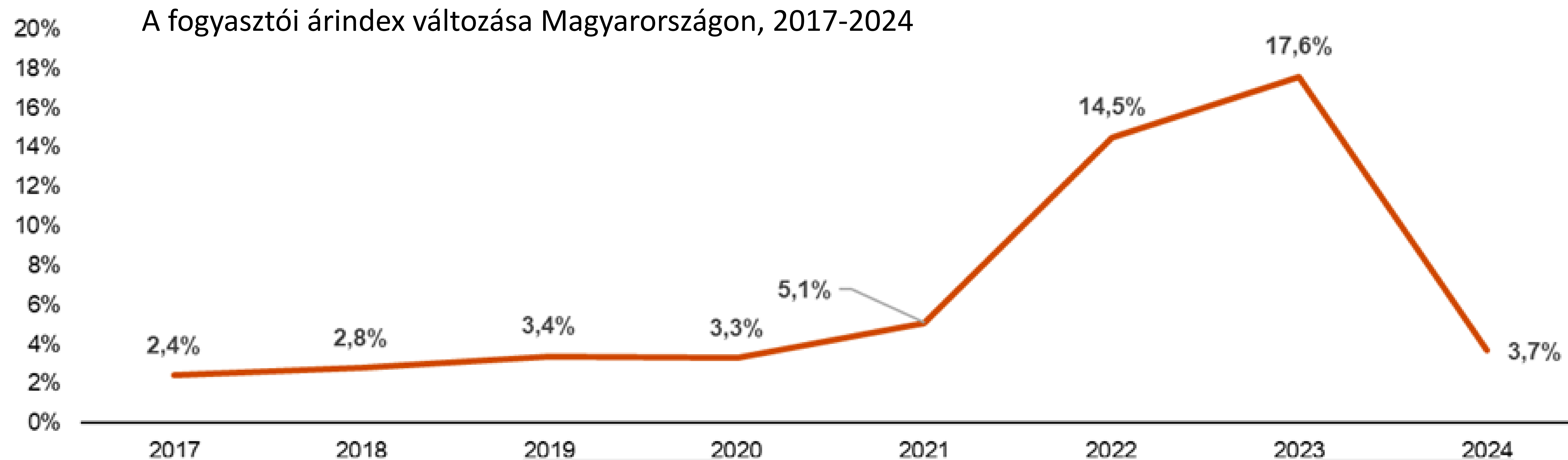
- Energiaárak emelkedése

Piacelemzés

A víziközmű társaságokra közvetlen hatást kifejtő gazdasági folyamatok

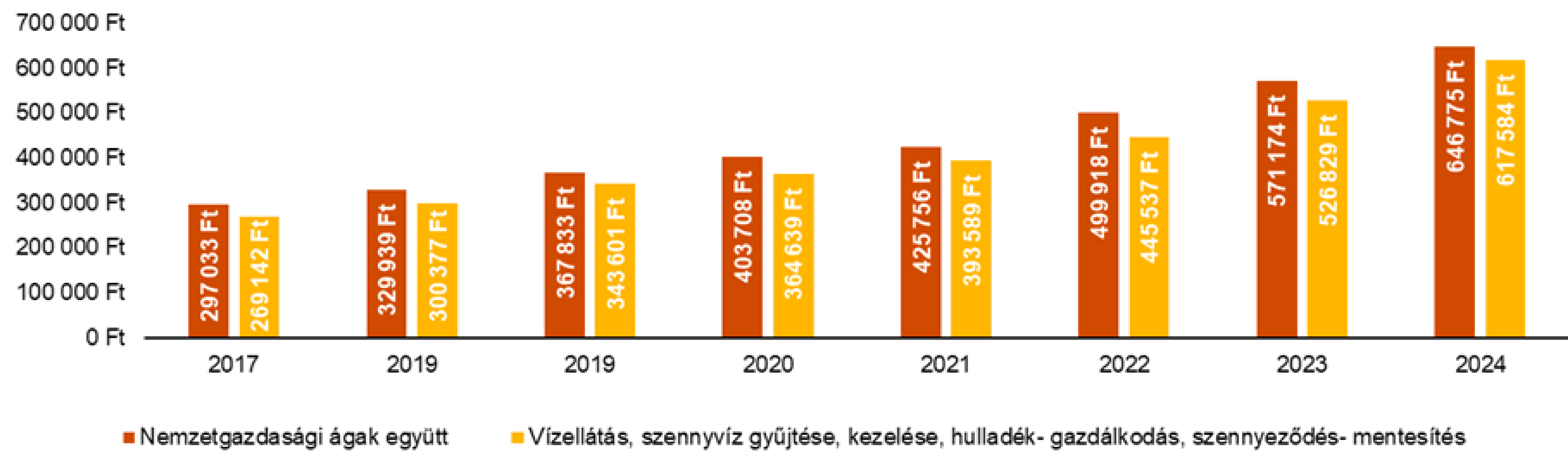
- Inflációs nyomás (csövek, műanyagok, vegyszerek, stb.)

Piacelemzés

- A víziközmű társaságokra közvetlen hatást kifejtő gazdasági folyamatok
- Munkaerő költségek (az ágazatban tapasztalható átlagbérek 2017 és 2024 között 2,3-szorosára, havi 618 ezer forintra növekedtek)

A nemzetgazdasági és iparági bérek növekedésének bemutatása, 2017-2023

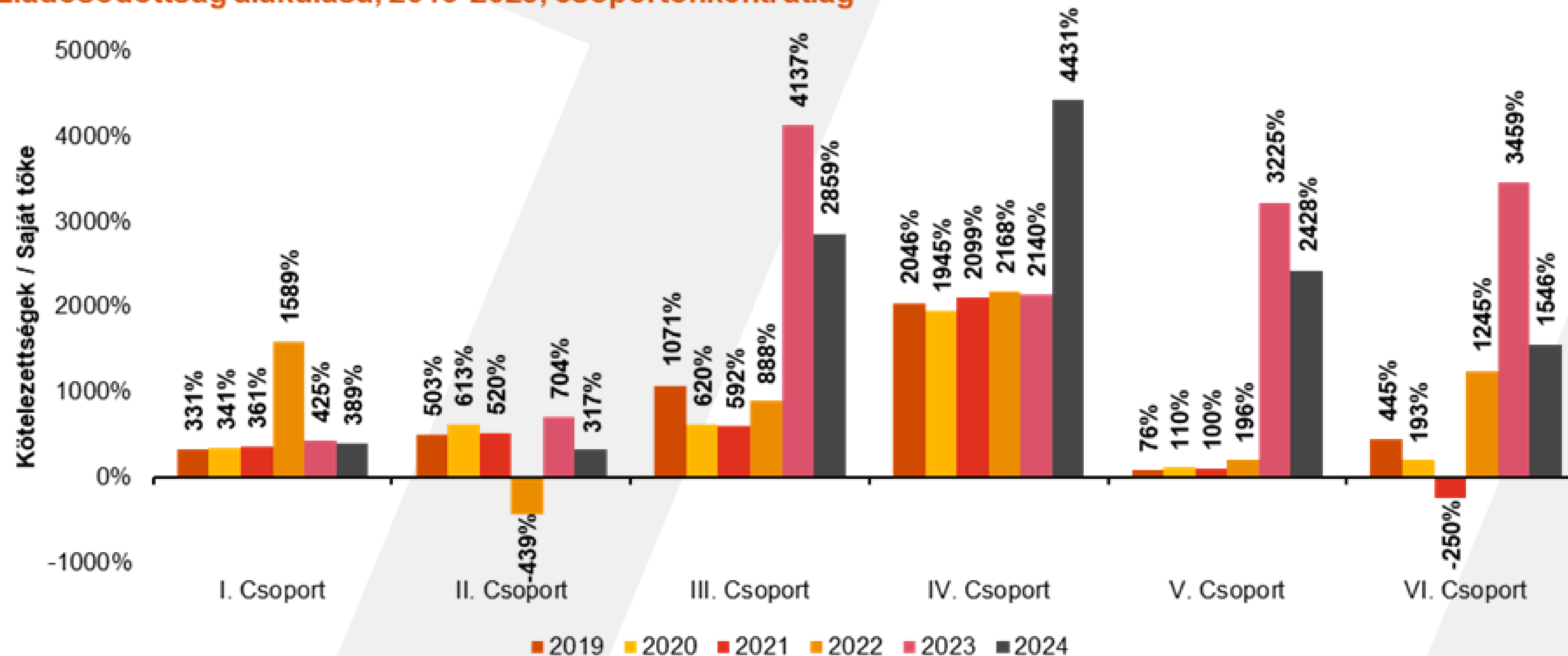
Forrás: Központi Statisztikai Hivatal, 2025

Piacelemzés

A víziközmű társaságok pénzügyi helyzetét is górcsó alá vették:

- Bevételek alakulása
- Ráfordítások alakulása (személy, anyag, egyéb)
- Pénzügyi műveletek alakulása
- Eredményesség
- Társaságok pénzügyi mutatószámai (pl. jövedelmezőség, eladósodottság)

Eladósodottság alakulása, 2019-2023, csoportonkénti átlag

Piacelemzés

A társaságok energiahatékonysági beruházási igényei:

- ivóvíz szivattyúk cseréje;
- az ivóvíz csőhálózat rekonstrukciója;
- a szennyvíz szivattyúk cseréje;
- a szennyvíz fúvók cseréje;
- a szennyvíz iszapvíztelenítési eljáráshoz kapcsolódó eszközök cseréje;
- épület rekonstrukciók.

A víziközművek által nyújtott szolgáltatások teljesítéséhez különböző típusú szivattyúkra van szükség. Az ivóvíz szolgáltatásban a **víz kivételi** szivattyúk, a **technológiai** szivattyúk, a **hálózati és nyomásfokozó** szivattyúk vesznek részt, míg a szennyvízkezelés során az **ipari és házi beemelő** szivattyúk, a vákuumszivattyúk és a technológiai szivattyúk vannak jelen. **Energiafelhasználásuk magas, a villamosenergia felhasználásuk az üzemeltetési költségeik 80-88%-át teszik ki.** A régebbi modelleknél nemcsak az energiaszükséglet és a magasabb karbantartási költségek jelennek meg, de gyakran igényelnek hosszabb indítási folyamatot, amely szintén több áramot igényel.

Piacelemzés

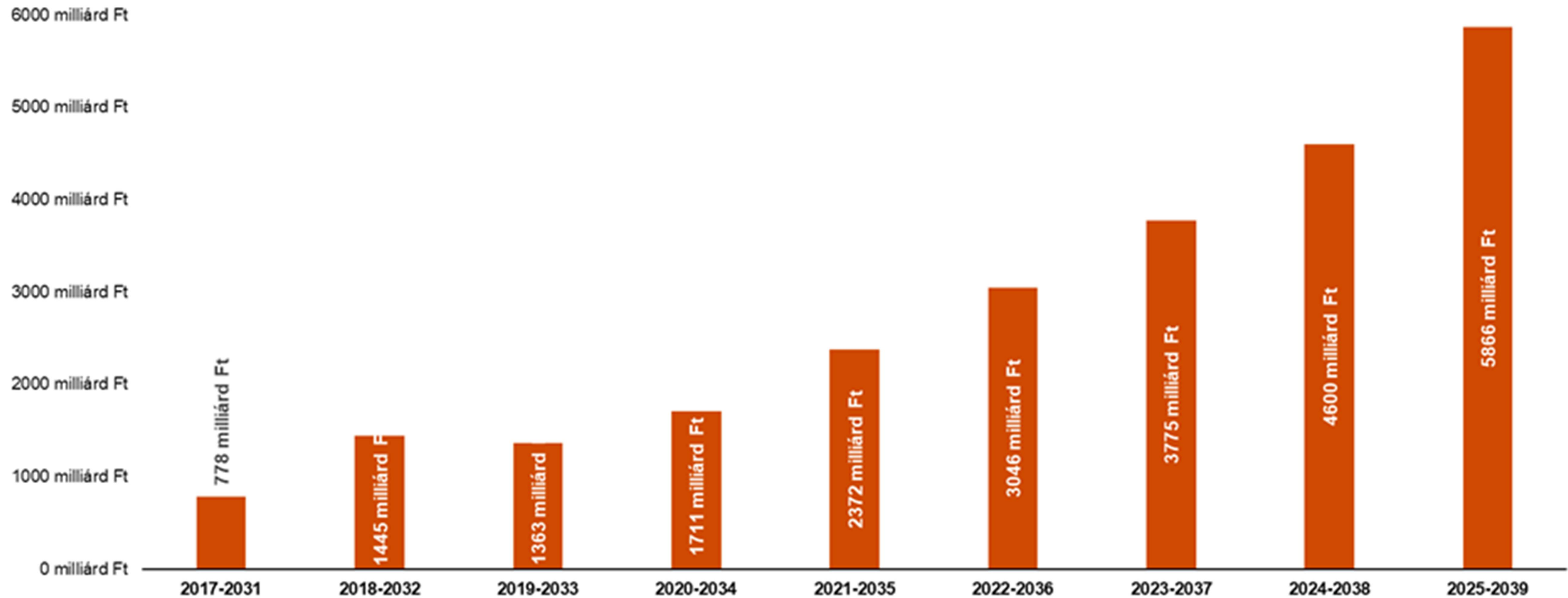
A társaságok finanszírozási lehetőségei:

- Belső finanszírozás (A víziközmű társaságok a fejlesztéseket és a pótlásokat elsősorban a *gördülő fejlesztési terven* (GFT) keresztül valósítják meg. A víziközmű szolgáltató készíti el és nyújtja be jóváhagyásra minden év szeptember 30-ig a MEKH-hez)
 - Víziközmű használati díja
 - Víziközmű-fejlesztési hozzájárulás (cégek fizetik)
- A fenti források együttesen sem voltak elegendőek az infrastruktúra elemek megfelelően ütemezett pótlására, az ágazatban az elhasználódott eszközöket rendszerint nem tudták pótolni. A GFT-ben rögzített pótlásokon felüli, pl. energiahatékonysági beruházásokra, illetve rendszerfüggetlen elemek cseréjére saját forrás már nem állt a társaságok rendelkezésére.

Piacelemzés

A társaságok finanszírozási lehetőségei:

Felújítási, pótlási, beruházási igény a GFT alapján

Piacelemzés

Támogatási konstrukciók:

- *ITM „Víziközművek Energiahatékonyságának Fejlesztése” (VEF-2019) – 3,588 mrdFt*
- *„Víziközművek Állami Rekonstrukciós Alapjából nyújtható támogatás” (VÁRA-ÉMI-2020) – 1,356 mrdFt*
- *„Pályázat víziközmű hálózatok átalakítására, hatékonyságnövelő fejlesztésére, víziközmű rendszerek műszaki állapotának felmérésére, problémák feltárására” (KEHOP 2.1.11-21) – 77 mrdFt*

Piacelemzés

Piaci finanszírozási lehetőségek

Hitelkonstrukciók

A gyakorlatban sem az állami, sem az önkormányzati tulajdonú közművagyon nem ajánlható fel fedezetként felújítási célú bankhitelhez, ami a szektor banki hitelezésének alapvető akadálya. Fedezeti biztosítékként csak a fent ismertetett rendszerfüggetlen közmű elemek szerepelhetnek a hitelügyletben.

ESCO finanszírozás - Energy Service Company) finanszírozás egy olyan üzleti modell, amely lehetővé teszi energiahatékonysági beruházások megvalósítását a beruházó kezdeti saját tőkéje nélkül.(drága konstrukció)

Piacelemzés

Piaci finanszírozási lehetőségek

EKR keretében történő finanszírozás

Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszer (EKR) keretében történő finanszírozás. Az EKR nem energetikai szereplők számára is lehetővé teszi ilyen beruházások elszámolását a Hitelesített Energiamegtakarítás (HEM) tanúsítvány megszerzése által. A tanúsítványt a végrehajtott energetikai beruházásra vonatkozóan ez egy MEKH által bejegyzett energetikai auditor adja ki igazolva, hogy a beruházás, vagy intézkedés eredményeként tényleges energiamegtakarítás történt, amelyet az EKR szabályai szerint el lehet számolni.

A víziközmű rendszerek energiahatékonysági beruházásainak EKR keretében történő finanszírozása a gyakorlatban nem terjedt el. Ennek oka az előfinanszírozási kötelezettség (tanúsítvány csak már végrehajtott beruházásra adható ki), valamint a ténylegesen elérhető külső finanszírozás körüli bizonytalanság.

A piaci források bevonását több tényező gátolja. Első ezek közül a felajánlható biztosítékok hiánya. A fedezetként bevonható eszközállomány korlátozott, mivel a társaságok saját tulajdonában lévő eszközállomány értéke alacsony, az állami, illetve önkormányzati tulajdonú vagyontárgyak pedig jellemzően nem vonhatók be fedezetként a hitelügyletekbe. Szintén nehézséget okoz a tulajdonosi kezességvállalás megszerzése, elsősorban az önkormányzati oldalon, ahol ezt a stabilitási törvény, illetve az önkormányzati hajlandóság korlátozza. Végül a banki értékelés során nehézséget okoznak az egyes társaságok, mint lehetséges hitelfelvevők gazdálkodási mutatói, az egyéb bevételek magas aránya, valamint a nem megfelelő jövedelmezőségi és eladósodottsági mutatói.

Piacelemzés

Piaci finanszírozási lehetőségek (röviden)

A piaci források bevonását több tényező gátolja.

- Első ezek közül a felajánlható biztosítékok hiánya. A fedezetként bevonható eszközállomány korlátozott, mivel a társaságok saját tulajdonában lévő eszközállomány értéke alacsony, az állami, illetve önkormányzati tulajdonú vagyontárgyak pedig jellemzően nem vonhatók be fedezetként a hitelügyletekbe.
- Szintén nehézséget okoz a tulajdonosi kezességvállalás megszerzése, elsősorban az önkormányzati oldalon, ahol ezt a stabilitási törvény, illetve az önkormányzati hajlandóság korlátozza.
- Végül a banki értékelés során nehézséget okoznak az egyes társaságok, mint lehetséges hitelfelvevők gazdálkodási mutatói, az egyéb bevételek magas aránya, valamint a nem megfelelő jövedelmezőségi és eladósodottsági mutatók.

Termékjavaslat

A forrásnagyság és hatás igazolása

Az ex ante tanulmány alapján a teljes szektorban fennálló finanszírozási hiány mértéke mintegy 612 Mrd Ft, melyre válaszul a termékjavaslat 51 Mrd Ft forrást kínál, mely az igények mintegy 8%-át fedezi. A víziközmű szektorra vonatkozó szakpolitikai irányvonal ennél valamivel szűkebb, mintegy 5%-os fedezettségi mértéket tesz lehetővé. Ezt figyelembe véve a termékre javasolt keretösszeg 3 milliárd Ft.

Pénzügyi eszköz típusa	Hiteltermék
Keretösszeg (tartalmazza végrehajtási költségeket is)	3 milliárd Ft
Hitelösszeg	10 – 500 millió Ft
Támogatható projektek száma (nettó keretösszeg alapján)	6 – 35 db

Az OP prioritás céljaihoz való hozzájárulás

Hozzájárulás a 4. prioritás céljaihoz

A 2021-2027 KEHOP Plusz 4. prioritás pénzügyi eszköz termékei a vállalatok, ezen belül leginkább KKV-k, de egy elkülönített keretből az állami, illetve önkormányzati tulajdonú víziközmű társaságok energiahatékonysági beruházásait támogatják, hozzájárulva ezzel a kapcsolódó energiaigény csökkentéséhez.

Konzisztencia más Operatív Programokkal és pénzügyi eszközökkel

A víziközmű társaságok, ezen belül is elsősorban az önkormányzati tulajdonú társaságok esetében a TOP Plusz programmal való lehatárolás merül fel. Az operatív programok közötti lehatárolás alapján a TOP Plusz támogatja az önkormányzatok, vagy a többségi önkormányzati tulajdonban lévő társaságok tulajdonában lévő épületek energetikai korszerűsítéseit. A lehatárolás érdekében a víziközmű társaságok esetében épületek energetikai korszerűsítése jelen termék keretein belül nem támogatható tevékenység. További lehatárolást jelent, hogy a termék kedvezményezettjei 113 Korlátolt felelősségű társaság, illetve 114 Részvénytársaság gazdálkodási formakóddal rendelkező szervezetek, ami kizárja az önkormányzatok részvételét a pályázatban.

Köszönöm a figyelmet!